

ECZACIYIM, ÇOK YANLIZIM, SANKİ SAHİPSİZİM DE...

“Nasıl olursanız, öyle idare edilirsiniz.” [1] (Hadis-İ Şerif)

2007 yılındayız, 3. ayda! Az kaldı Mart ayının bitmesine! Ama gel gör ki 2006 yılının Ocak ayından kalma ödenmemiş faturalar var. Peki nereye varacak bu işin sonu? Neden ödeme yapılmıyor? Yetkili makamlar sizce neden bu kadar duyarsız? Ben söyleyeyim; Sizler bürokrat olsanız, ödemeleri aylarca geciktirseniz, her gün ödeme ile kuralları değiştirseniz, eczacının iskontosunu artırıp, kâr marjını düşürseniz, verginin en peşinini eczacıdan alsanız ve eczacılar da bu uygulamalara ses çıkarmasa bu kadar rahat davranabilir miydiniz? Eczacı aslında çok sessiz, tepkisiz, kimsesiz... Eczacı maalesef sahibsizdir!

Eczacı dillerde, eczacılık gönüllerde yatan bir aslan, eczane Kaf Dağının ardındaki sırça köşk... Keşke gerçek böyle olsaydı ama maalesef değil. Gerçekleri sıralayalım isterseniz. Gerçi biz bu gerçekleri çoktan kanıksamışız, kabullenmişiz ama eczacı olmayanlar belki bu yazılanları okuduklarında hakkımızdaki fikirleri değişir.

Girişte bahsettiğim gibi 2006 yılından kalma alacaklarımız var! Çoğu kurumun 2006 yılı ödemeleri bu yılın 2. ve 3. ayında yapılabildi. SSK ve Bağ-Kur ile birkaç istisnâ kurum haricinde gününde ödeme alamıyoruz. Eczacı perişan; SSK ve Bağ-Kur ödeme günlerini, Yeşil Kart fatura bedellerinin ödendiği günleri bizden daha iyi takip eden bir kesim oluştu! Sebep ödeme düzensizliği...Peki nereye kadar? Yakında yuvarıkta bahsettiğimiz kurumlar da ödeme güçlüğüne düştüğünde eczacının hali nice olacaktır? SSK sadece 3 gün geciktiğinde yer yerinden oynuyor; bir ay, iki ay hatta ve hatta 3 ay ödeme yapmazsa Türkiyede kaç eczacı ayakta kalabilir, kaç ecza deposu dönen çeklerin hesabını verebilir?! Bu gidişe bir dur demek lazım ama eczacı bireysel olarak bunun önüne geçemez. Memurlara bile sendikal hakkın tanındığı; greve gittiği, işi yavaşlatabildiği ülkemizde bizim protesto amaçlı ilaç vermeme eylemimizin bedelini maalesef sadece biz ve hastalar ödüyor! Eylem yapma hakkımız ve şeklimiz bile yok. Yüzlerce eczacının yaptığı bir eylemde eczacılığın en tepesindeki insanlar yok! Muhalif kesime mal edilmiş bir eylem olsa bile neden merkez böyle bir eylem düzenlemiyor? El ilânları ile broşürlerle bu işin düzelenmeyeceği açık! Zaman artık bir arada, tek vücut davranma ve eczacının elinden alınanları geri alamasak bile, elimizdekileri korumak

için mücadele etme zamanı değil midir? Uyanmak için eczacı neyi bekliyor?

Hep bahsediyorum BUT' a uygun olmayan reçete bedellerini eczacıların ödediğinden, kimsenin yapmayacağı, yapamayacağı bir amme hizmeti verdiğinden... Bu kadar zamanda ne değişti peki? İlaçların etken madde isimlerinin yazılacağı bilgisi geldikten bir ay sonra bile halâ hatalı raporlar geliyor; endikasyon dışı kullanım devam ediyor; üzerinden yıllar geçmesine rağmen halâ teşhissiz reçete yazılıyor, T skoru 0,8 olan hastaya osteoporoz raporu veriliyorsa benim, eczacıların ne günahı var? Neden eksik uygulanmış bir prosedürü tamamlamak için girişimde bulunduğumuzda Resmî Gazete' nin neresinde yazdığı sorusu ile karşılaşılıyor? Acaba bu Resmî Gazete' den bir tek biz mi mesûlüz? T.C kimlik numarası eksik olan raporlar nedeniyle E.S reçetesi iade olmayan kaç meslektaşımız var? Ne zaman bitecek bu çile? Ne zaman bu gidişe bir dur denecek? Ne zaman? Sanırım asla...

Malûmunuz 2 yıldan fazla bir süredir SSK reçeteleri serbest eczaneler tarafından, ek onay gerekmeden karşılanmakta... Peki bu milyonlarca reçeteyi kim, nasıl kontrol edecek diye bir hesaplama yapıldı mı? Doğu Anadolu' nun büyük kısmının yükü 4 meslektaşımızın sırtında.

Akılalmaz sayı ve miktarlardaki reçetelerin kontrol edilebileceğine inanan var mı aramızda? Bu dört eczacı evrak ta-

kibatı mı yapsın, personeli mi yönetsin, prosedürlerle mi boğuşsun yoksa reçetelerimizi mi kontrol etsin? Bilindiği üzere, her ne kadar ödemelerimizi diğer bölgelere göre daha düzenli alsak da, Mart 2006 dönemi reçetelerinden kontrol edilemeyenler var! Sürekli ödeme alıyoruz ama olası iadeleri aradan aylar geçtikten sonra yaptırma ihtimalimiz var mı sizlere göre? Bu dönemde sadece benim eczacılık yaptığım bölgede ondan fazla hekim tayin oldu, istifa etti ya da benzer nedenlerle görev yerleri değişti! Hatta hatta hastane kapandı! Gözümüzden kaçan, mührü ya da imzası eksik bir evrakı kime, nasıl yaptırabiliriz? Parasını peşin aldığımız reçetede yapılan kesintiye bizlerin ödemelerimizi geç aldığımızda yapamadığımız yapılacak ve kanun işletilerek yasal faiz işletilecektir haklı olarak... Çünkü hakkımız olmayan parayı peşin olarak alıp değerlendirdiğimiz kabul edilecektir. Bu duruma karşı kim ne tepki veriyor; SSK Sağlık

İşleri İl Müdürlüğüne eczacı atanması için girişim-
de bulunmak için neyi bekliyor sistem?

İlaç firmalarının son dönemlerde yaptığı fiyat düşüşleri ve sürekli olarak piyasaya muadil çıkarması durumuna kim son verecek sizce? Bu fiyat düşüşünün bence geçerli hiçbir mazereti yoktur! Bu zararı neden eczacı ödemektedir. Yıllarca fahiş fiyata ilaç satılmasına göz yuman bürokrasi şimdi komik rakamlara kadar inen ilaçlara neden müeyyide uygulamıyor? Neden haklarında davalar açılıp bunca yılın hesabı sorulmuyor? Öyle ya; 5 yıl önce 100 liraya sattığı ilacı 40 liraya kadar çekene sormazlar mı? Gel bakalım buraya, madem bu fiyat seni kurtarıyordu; bunca zaman vicdanın nasıl el verdi fahiş fiyatla ilaç satmaya?" diye... "Madem yüzde 60 kamu iskontosu yapıbiliyorsun, neden etiketini indirmiyorsun?" diye neden sormazlar? Maalesef sormazlar, sorsalar da cevabını eczacıya verirler nasıl olsa! Neticede sağlık sisteminin günâh geçisiyiz biz eczacılar. Aynı firmalar değil mi belirli rakamlara mal fazlası verip orta halli eczacıyı maddi olarak zora sokan, yüksek cirolu eczacıyı daha da büyük yapan; yavaş yavaş zincir eczane-nin yolunu açan?!... Bu çifte standart değil de nedir? Bu nedenle bütün meslektaşlarımı bu şekilde satış yapan firmalara karşı gereken tepkiyi vermeye, had-dim olmayarak, davet ediyorum.

Ve özellikle son dönemde bir çok ilacın referans fiyatının altında satılıyor olması eczacıyı zora sokmaktadır. Yatan hastasına serum alan bir hasta yakınına neden fark ödemek zorunda kaldığını anlatmak maalesef güç! 3 yıldır Pregnyl 5000 IU isimli ilacın ödenen muadilini ararım, ama daha bulamadım! Bulan olduğunu da sanmıyorum! Çoğu farkın firma tarafından karşılanıp karşılanmadığını anlamak için her defasında faturalarımız incelememiz bir zorunluluk oldu! Özellikle bu konuda eczacıların hassas davranmaları zaten düşürülmüş olan kârlılıklarının daha da düşmesine bir nebze olsun engel olabilecektir.

Ve bir de ilaçta kademeli kâr oranı olayı var ki yıllardır neden tepki verilmediğini anlamak mümkün değil! Yüzde 10 iskonto ile alınan yüzlerce ürün var! Yıllık KDV hariç, satış oranına göre kademeli iskonto sisteminde 4,5 iskonto yapan bir eczane düşünelim! (Bu kademeli iskontoya geçişte fikrimizin alındığını da hatırlamıyorum! Göz göre göre eczacının bir puanını elinden aldılar ya neyse... Bu meselenin ileride çok büyük sorunlara neden olacağı da açıktır!) Kirada olduğunu varsayacağımız bu eczane;

Eczacı iskontosu.....% 4,5
Vergi.....% 2,7
Masraf (Ortalama)% 4,0
Toplam.....%9,2 oranında bir gidere sahiptir ki bu hesaplama stopaj, kesinti ve olası vade farkı nedeni ile oluşan zarar dahil edilmemiştir.

Peki eczacı nasıl ayakta duracak? Hele de bahsi geçen ürünlerin hiçbirinin 60 gün vadeden daha uzun bir vade ile satılmadığını düşünürsek... Barda-

ğa bir de dolu tarafından bakmak gerekli elbette! Eczacı MF ile ayakta kalabilir ama kaç ilaca aman aman bir MF var! Bu MF'li tabir ettiğimiz ilaçların kaçını rahatlıkla satabiliyoruz? Bunu düşünen yok tabi ki... Nasıl olsa eczacıların sesi çıkmıyor. Vurun Abalı' ya!... Vurun!

Tabî elbette bir de ödemeleri zamanında alamayı-
şımıza, hesaba yatan paranın kaynağının ne olduğunu anlayamıyor olmamız ekleniyor. Muhasebeden bir para gelmiş ama hangi fatura; kesintisi var mı; eksikliği var mı; yoksa bir başkasının mı belli değil. Son alınan kararlar, daha önceleri bankaya yatan bedelleri kontrol etmemizi kolaylaştıran dökümü almamız da yasaklandı. Zaten katılım paylarından hiç bahsetmiyorum! Onlar Allah (C.C)' a emanet! Bu nedenle ben bazı eczanelerin yüzdeleri iade ettiği konusuna kesinlikle katılmıyorum! İnsan alamadığı parayı nasıl iade edebilir ki?!

Benzeri bir sorun 9. Kolordu Komutanlığı saymanlığında da var. (İç Tedarik bu durumun dışındadır!) Evrak teslim ederken yaşanan seramoniye bir tarafa bırakıyorum. Maalesef buradan da ne ödeme aldığımızı dair bir evrak alma şansımız yok. Katılım paylarını sisteme girerken kimin nerede çalıştığını bulmak da tam bir muamma. Ne hikmetse hastaların yüzde doksanı 9. Kolordu Karargâh mutemetliğine bağlı! O mutemedin de işi zor! Allah (C.C) kolaylık versin!!!

Reçetelere teşhis yazılması zorunluluğu getirilmesinin üzerinden yaklaşık 3 yıldan fazla bir zaman geçmi olmasına rağmen (ilk olarak uygulamayı başlatan SSK esas alındığında...) halâ teşhissiz reçete geliyor olması gerçekten trajikomik bir durum! Son moda ise "N"ler, "C"ler, "Z"lerden ibaret ICD kod sistemi! Halâ protokol numarası yazılmayan radyolojik tetkik reçeteleri ise hepimizin ortak sorunu ve öyle olmaya da devam edecek.

İlca ilçemizdeki bütün Yeşil Kartlı vatandaşlarımızın sistemde erkek görünüyorsa da bizleri bu sıkıntı içinde tebessüm ettirebilecek küçük bir ayrıntı...

Hep kötü yönlerinden bahsettik olanın bitenin! Güzel yönleri yok mu? Elbette var! Elbette... En azından kurumlar arası uygulama birliği sağlandı. Vergi kademeliendirme sistemi değiştirildi. Ama bunlar yeter mi? Bunlar yeterli mi? Maalesef hayır!

Hepinize sağlıklı, hayırlı, huzurlu günler dilerim. Saygılarımla...

[1] Ali el-Muttakî, Kenzu'l Ummâl, 6/89

Hazırlayan:
Ecz. A. Caner GÜVEN